

Rahditajs.

Cetschsemmes sinnaas. No Rihgas: general-gubernators aisreisiojis. No Pehterburgas: Bucharas emira dehls.

Ahrsemmes sinnaas. No Bahzsemmes: Hamburgeschi darra preit beedr. Allumeem. No Ghistreikijas: dumpis Dalmazija, — kattolu kongressis. No Franzijas: Franzuschu pahgalwiba. No Englandes: Fehneeschi. No Spanijas: republikaneeschi dumppojabs, — pahz ezjetlanu tehniku. No Turzijas: Egiptes wize-kehniksch, — gobda parahdischana Franzijas keisereeni. No Aleksandrijas: Rahbi weesi gaidami pee Suezes kanala atwehrschanas. No Japanas: Japaneeschi mohstahs no garriga meega.

Zittas jaunas sinnaas. No Jggauuu semmes: schogadd' hur labba plauschana. No Pehterburgas: lohyu israhbischana.

Jaunalahs sinnaas. Stahsti par wezzeem un jauneem Kunstes-darbeem. Par pasaules wezzumu. Pahz swehtreisneela H. Scherberg kunga pirmo stahstischanu Jahna gilbes nammä. Pehteris un Eschaulste. Par sinnu. Sinna par jaunahm grabmatahm.

Keelikumä. Eschigans. Italeeschu laupitajs Kulumetto. Swirbul's ar sawahm septinahm feewahm.

Cetschsemmes sinnaas.

No Rihgas. Muhsu augsti-zeenigs general-gubernators, general-adjutants Albedinski stä Oktober deenä aisreisioja us Pehterburgu.

No Pehterburgas. Pahz Bucharas emira dehlu, kas us Pehterburgu nahloht, jau effam sinnaas dewusch, bet tahs nebij skaidras. Agrat arr dohmaja, ka winsch nahloht te farra-skohlä mahzitees, — bet taggadejas sinnaas to israhba pawiffam zittadi. Taggadejas sinnaas stahsta tä: Emira dehls irr 12 gad-dus wezs, wahrda Said-Abu-Kahn; winna tuh-wakee waddoni irr diwi winna raddineeki, wezzigi wibri; tee zitti 10 pawaddoni irr tillai gohda deht lihds. Grabmata, lo emirs Tafschendas un Drenburgas gubernatoram rakstijis, tas isstahsta, ka winsch sawus wehstneelus subtoht tadeht, lai to draudstibu ar Kreewu-semmi warretu stiprafu darriht un ka

winsch wehlotees kam „baltajam-Baram“ (tä wiffä Afija mehds Kreewu Keiseru nosaukt) pastahstibt, kahdas kaunas nodohmas effoht prahtä naidigeem Englandsescheem un Afganisteem. Tad wehl kahda Kreewu amise falka, ka emiram effoht arri zits eemefslis, jo winsch pee Kreewu Keisera mellejoht pah-likhsibu; winsch gribboht, ka lai Bucharas waldischana pehzat paleekoht schim winna atliffuscham zettortam dehlam, jo tee trihs zitti ar eerohtscheem rohka effoht tehwan pretti turrejuschees un sawu walbineeka teefu sem lahjahm minnusch. Bet tas jau skaidri sinnaas, ka tee wezzakee brahti jannalo paschä eefahumä luhkofs gabst, ja pee laifa ne-buhs pahz to gabdahs, ka lai newarr wis tä notitt. Tad nu winsch wehlahs, lai winna jaunalais un mihtalais dehls pats schinnä leetä pahz sewi gabda un pascha emira gaspaschas tehws buhschoht preelsch winna runnaht, jo tas arri irr weens no teem pawaddoneem. Prinzis, sinnaas, wehl irr behrns un no seijas isstatahs gluschi tä jau no Berseeschu dsimmuma un winna pawaddoni ar leelu gohdu to zeeni un lohti pasemmigi preelsch ta isturrahs. Prinzis nefad zittadi ne-iseet, ka ween, kad abbi winna augstee raddineeki kattris puffe to wadda. Par dahwanu preelsch Kreewu Keisera tas atwehd lihds di-wus elefantus.

Ahrsemmes sinnaas.

No Bahzsemmes. Naw Frankfurteeschi tee weenige, kam sabedroschanahs likkumi nepatibh, te wehl zittur arr tahdus prettineelus atrohd, lai gan us zittadu wihsi. No Hamburgas raksta tä: Preelsch kahdahm deenahm te faslimma kahds ammatneels,

kas bij no zitturenes. Bet scheitan wiannu negribbeja flimneeku nammâ usæmt, tadeht, ka effoht Pruhjis un tapehz ar kahdu ohrmanni to suhtija us Altonu pee turrenes nabbagu kommissiones. Bet arri tē negribbeja to usæmt, tapehz, ka wiasch Hamburgâ dshwojis un raidija to us Hamburgu atpafkat. Bet tē nu ohrmanni grabba pee bahrdas un tam zeeschi peelohtdinaja: ja to flimneeku wehl tē atpafkat weddischoht, tad wiasch pats tiffchoht fohdihst un ar scho bahrgu peedraudeschanu to raidija atkal us Altonu. Altoneeschi tad nu gan us sawas nabbagu direkziones matsu to eeliffa spittali, bet apæhmahs pahr Hamburgescheem subdscht.

No Ostreichijis. Arri Ostreichu walstē taggad dumpis pazehlees kahjās un prohti tai dalkā, to par Dalmazju sawz un kas atrohdahs turwu pee Montenegras rohbeschahm. Schee laudis turrotees pretti jaunam karradeenesta liffumam. Milizi wairs negribboht pallaufight un starp teem un saldатеem jau iszehlfusehs affinaia kauschanahs. Waldischana pahr kattu pahr galwu no Triestes aishuhtijuse tarp pa dselsu-zekku diwas regimentes saldatu un daschi karradampfluggi dabbujuschē pawehleschanu, lai steidsahs turp. Salka, schi dumpeschanahs ne-effoht nekahdi johki, jo weeta — laikam kalnu deht — tē tahda, ka grucht karru west un dumpineekeem nahburgi, tee Montenegreeschi, arr tahdi, kas labpracht buhtu gattawi palihgi dumpineekeem, kad tik dauds mas tee warretu noprast, ka dumpeschanahs teem kaut kā par labbu. Jau preeksch 20 gaddeem arr tee paschi laudis pazehlfusehs us dumpi, nodohschanu labbad, un toreis arr' newarrejuschē zittadi kā tik ar karru tohs sawaldihst un karrabuschanaia wissu to semmi padohht. Bet waldischana patte par agri toreis no sawas bahrsibas atlaidusehs un nebehdneeki to wissu pehzat noturrejuschē par johku ween un leelijuschēes, ka waldischana ne-eespehijuse wairaf scheem wirfū mahktees ar kaunu. Dohma, ka schoreis dumpis buhschoht niknis deesgan, jo neween us semmehm dumpojotees, bet arri pa tahm ohstu pilsehtahm Kattaro, Budua un t. pr. Arri Montenegreeschi sahfoht zillatees. Tee pahr rohbeschē uskrihtoht laupidami Dalmazeescheem un tad atkal johneem effoht kā brakhi un t. pr. Wehlsahs sinas pahr scho dumpeschanohs salka to paschu, ka dumpis effoht niknis un ka daschs mas karrapulzinsch, kas weentulis gahjis, tizzis apstahst un salauts. Tad nu prohtams, ka karraspehka tur wehl naw deesgan, tadeht dumpineekeem waka trakfoht un tee arr darroht nedarbus, kā patihl. Mahzitajcem atnemmoht rakkus un tohs fadefinoht, un ja kahds preesteris pretti turrotees, tad to arri netaupoht wis. Sinnams, waldischana apæhmnsehs wiffā spehka dumpi slahpeht un mehsh gribbam tizzeht, ka isdohsees gan, ja tik ween Ungari arr atkal ne-eeohmajahs us saweem wezzeem nikkeem, jo preeksch 20 gaddeem tee arr nikni dumpojahs.

No Ostreichijis. Neween tas muhls Hija-zints Parihse, bet arri zittur kattolu bissapi zekahs pahwestam pretti un negribb wis padohtees. Kalka no Pest pilsehtas, ka tur kattoti kongressi turrejuschē un pretti runnajuschē Jesuitu trakfoschanahm. Kahds preesteris fazzijis, ka daschadas leetas gaddischotees, kas israhdischoht, woi kattolu basniza ar teem neganteem (Jesuiteem) gribbeschohht bohjā eet, tapehz, ka tee stahwoht pretti flaidram ewangeliumam, pateesibai un gaismai, un ar to niknu karru weddoht un t. pr. — Tapat arr turrenes protestanti stihwi pretti runnajuschē pahwesta dumji-drohshai usaizinashanaia, lai schē sawu ewangeliuma gaismu atstahjoht.

No Franzijas. Napoleons III. gan spohschē un ar leelu gohdu sawu waldischanu eesahka, un kā pats warrenais wissu pasauli gribbeja pahwaldihst, bet taggad winna wezzuma deenas parahdahs subras un behdu pilnas. Pats jau arween flimmo, bet bes ta wehl winna pawalstneeki paliffuschē pahrgalwigi un ar wianna waldischanu wairs meerā nebudami, sahlt dumpotees pretti. Parihseeki reisu reisahm pulzejahs kohpā, sawā starpā spreesteesh pahr daschadahm leetahm un tapat arri bij darrijuschē 10tā Oktober deenā kahdā Parihses ahrpilssehtā. Sinnams, ka polizeja arr tē bij klacht, un tik kō sapulzete eesahka wallodu greest prett waldischanu, tad polizejas wirsneeks pazehlahs un fazzija, lai sapulze schkirrotees ahrā un lai eijohht prohjam. Sapulze tam stipri runnaja pretti un wirsneeks aishgahja; bet par brihbi wiasch atnahza atpafkat, atwedda few lihds meera-fohgi un dauds polizejas saldatus. Sapulze negribbeja winnus eelschā laist un aishlehdsa durris. Bet nu durris, seena un lohgi sprahga gabbal' gabbalds, saldati speedahs eelschā, iswillka sawus sohbenus un apsehda wiffas weetas. Us to tad eesahlahs pilniga kauschanahs starp neapbrunnoteem birgereem un ar ar sohbenu apbrunnoteem saldатеem. Saldati weenu runnataju ar tahdu warru no augstakas runnataju weetas nosweeduschē, ka tas bes dshiwibas pee semmes nogahsees, zittam ar sohbenu par galwu zirtuschē. Sinnams, ka birgeri arr ar salausteem krehfleem un benkeem kā spehdami turrejahs pretti. Kas to nespehja, kā seewas un behrni, kas arr tē gaddijahs pullā, tee nehmahs behgt, kā warredami. Bitti salkaituschēes kleedsa: „Lai dshwo republika! Nohst ar keiseru!“ Dauds zilweli tē tilka eewainoti, dauds zeetumā eebahstt un daschi arr nokauti. Tapehz zitti arr tā kleguschē: „Nemfim eerohtschus rohkā! Luhl' kā muhsu brakhi teel noslakteti!“

No Englandes. Ihseschē nu jau buhtu deesgan dabbujuschē, kad tizzibas buhschana notizzis pehz wiannu gribbeschanas un teem buhtu deesgan peetizzis, darbotees ar to suhdshu pahr leelo renti, kō no teem prassa, — bet tee tomehr wehl nodohdahs ar neleetibahm. Tee, kā jau fazzijam, darbo-

jahs waldischanu preepfeet, lai apzeetinatohs dumpigohs Tehneeschus laisch us brihwahm kahjam un tadeht leelas sapuzeschanas noturra. Nupat atkal Dublinē bijuse sapulze, kur kahdi 40,000 Shreeschi bijuschi kohpā, kas nospreeduschi us to pastahweht, la lai waldischana Tehneeschus laisch wakkā. Kahdi wianni nebehdneeki to jau nomanna pee ta, kà wianni isturrahš, kad kahds no schahdeem wiannu lahga brahlischeem nomiršt. Nupat Londonē kahds gramatu drikketaju strahdneeks is wahgeem lehdams nosittahs. Tehneeschi pahrsihmedami to turreja par sawu beedru un dauds wiannu beedribas sadewahs kohpā schim nelaimigajam leelas behres istaisiht. Gan pehzat peenahza, ka ne-effoht wis wiannu beedris, tomehr, kad jau weenreis to par saweju bij atsinusch, tad arr to wajjadseja isdarriht lihds gallam. Kahdi 6000 zilweki salaffijuschees wiannu pawaddiht un kamehr tillusch, lihds kapsehtai, tamehr wai ohtr' til dauds peeradduschees klahht.

— Tas leelais telagrafa kabela, ko Englandeeschi 1866tā gaddā zaur juhru steepusch, lihds Ameriku, tas jau preefch kahda laika irr pahtruhzis un nela wairs newarr ar to strahdabt. Gan isdarbojuschees to iszelt un fataisihht bet, nelā ne-isdohdotees. Mesenn pee Ibrusemmes krahta, kas 150 affis dšitsch, to iszehluschi, bet tas atkal pahtruhzis un nogrimmis dibbinā. Schis kabela jau 5 reis pahtruhzis, bet tas, ko liffa 1865 gaddā, wehl nekad ne-effoht maitajees.

No Spanijas taggad nekahdas preezigas sinnaš newarram doht, jo republikaneeschu partejas mallu mallas plohsahs un waldischanas karraspehkam dauds ko darriht tohs sawaldohht. Waldischana gan til ilgi tohs spehs sawaldiht, kamehr karraspehri buhs us wiannas puffi, bet ja tas peetruhks, tad nesinn kà ees. Kortes gan sanahfuschi kohpā, bet tee, kas peederer pee republikaneeschu partejas, tee wiffi atkal aisgahjuschi, laikam zitteem lihds fautees. — Pahr kehnina wehleschanu taggad gandrihs kluffu. Dšird, ka wezzais Portugales kehninsch Ferdinands taggad gandrihs buhtu ar meeru Spanijas kohni ušacmt, bet nesinn, woi Spaneeschi wiannu wehl gribb. — No Italijas schinni leetā raksta tā: Mufsu kehninsch ihfu brihdi Wenedijā buhdams, kur ar Franzijas keisereni dabbujis runnahht, isdewis tahdu apschlischanu, ko pehzat pascham wajjadsehs noschehloht. Agrak winsch tāpat kà leelaka dalka Italeeschu nebuht negribbeja sinnaht, ka kehnina brahla dehlam Tohmam, Genuas erzogam, buhs palift par Spanijas kehninu, til tapehz, ka ta semme patte sawu daschadu parteju deht nemeerā. Taggad nu kehninsch, no keiserenes wahrdeem preepfeests, apsohlijis to 15 gadus wezzu jaunekki par Spanijas kehninu doht, Franzijas keiseram gribbedams istapt, kas arri negribb, ka Spanijā republika paliftu par walbineezi.

No Turzijas raksta, ka tas strihds, kas sulta-

nam ar Egiptes wize-kehninu bija, drihs buhschoht beigts. Zittas Ciropas waldischanas weenprahhtigi effoht isfazzijschas, kà ne-effoht wis pareisi tas, ka sultans pagehroht, lai wize-kehninsch sawu eenemschanu-rehtinu winnam leekoht preefchā us apstiprinaschanu un ka bes wianna sinnaš tas newarroht nekahdas nodohschanas pawalstneecfeem uslift. Tahda pagehreschana nesacijotees ar tahm norunnahm, ko wianni sawā starpā zehluschi 1841 un 1867 gaddā. Us scho spreedumu sultans arri atlaischotees no sawas pagehreschanas un laikam drihs buhschoht islihdsinatees. — Pahr to, kà Franzijas keiserene Konstantinopelē usnemta, awises wehl arween nes sinnaš. Kahdi 20 dampfuggi us Bosporus kanala tai braufusch, pretti, abbi krahti bijusch, nostahditi ar karras-wihreem, wiffi laudis safrehjuschi skattitees, wiffi fuggi sawas slaggas uswillusch, un ar leelgabbaleem schauts. Sultans pats ar leelu gohdu tai pretti brauzis. Wiffa pilssehta swehtijuse kà leelu swehtkus un darbus liffuse pee mallas. To leelu gohdu tai dewusch, tadeht, ka Franzija effoht wezzata beedrene Turzija.

No Aleksandrijas, Egipte. Preefchejā sinna jau stabstijam, ka Franzijas keiserene cebrufuse Konstantinopelē un ar kahdu leelu gohdu sultans to usnehmis. Taggad sinna no Aleksandrias nahlfuse, ka Franzijas keiserene tur eereisofchoht 22trā Oktober, jo 18tā Oktbr. ta no Konstantinopelē isreisofchoht; wianna buhschoht Augsch-Egipti apstaltiht un tad pee Suezes kanala eefwehtischanas un atwehreschanas klahht buht. (Woi keiserene arri us Jerusalemē reisofchoht ar sultanu un Ebstreikijas keiseru kohpā, to wehl ihsti newarr sinnaht). Pee kanala atwehreschanas teel gaiditi arri Sweedru, Dahnu un Englandes printsch. Ollandes prinzis Heinrichs un Aosta erzogs jau skaidri apsohlijuschees, ka buhschoht buht. Preefch Prufschu kohna-printscha Kairo pilssehtā ihpasha pils eeruhmeta. Egiptes wize-kehninsch gabdajis, ka 1000 Ciropeschi warroht par wolti tur aisbraukt un pa to laiku usturretees, jo 50 mahjas ar 500 istabahm effoht preefch tam gattawas un preefch braufschanas us Nil-uppi 100 dampfuggi isrihloti.

No Japanas. Pasaulē taggad zeefchi luhko us Japanu, kà us tahdu semmi, kas fahht no meega mohstees un tadeht wiffas wiannas darrischanas wehrā leek. Taggad arri pee winneem tautas weetneeki jeb runnas-wihri fa-eet kohpā liffumus zelt pehz balsu wairuma un pahr daschadahm wallis buhschanahm nospreest. Tē nu redsams, ka arri pee winneem — lai gan tee irr pagani — gaisma fahht aust. Pee winneem dauds wezzi, paganiski eeraddumi, ko taggad atsihst par nederrigeem un gribb tohs atmeht. Par wiffeem winneem tahds nelabs eeraddums jeb arri liffums, ka waldischana pahrlahpejam pasneeds dunzi, lai tas few pahrgreesch wehderu. Zitti atkal, kad eenaidneekam gribb atreeb-

tees, tam klastbuhdamam pahrgreesch few wehderu, jo tad, pehz winnu liffuma, tam eenaidneekam täpat jadarra. Arri scho eeraddumu taggad gribbeja aisleegt un pawiffam nozelt. Täpat arri teem bij eeraddums un liffums, fawus libkus fadefinaht un tohs atleekumus kapsehtä paglabbaht, bet arween taiz paschäs tehnu-tehnu kapsehtäs; taggad tee gribboht to fadefinaschanu atmeht, un arri eetaifht jaunas kapsehtas, fur fawus libkus paglabbaht — lai ne buhtu tee wezzi truhdi wairs jamaifa. Scho jaunu liffumu pehz balsu wairuma tublin effoht peenehmuschu un tee zitti liffumi daschi wehl paliffuschu us preekschu pahrtaitami. Wehs jau warram ar meeru buht, fa winni labbaku zekku eefahlfuschu in zerram, fa laikam wairs nefahpfees atpalkat.

Zittas jaunas sinas.

No Jagganu semmes. Jggauni pah fawu scha gadda ptauschenu raffta preezigas sinas. Salka, fa pehz pahrzeestem grubteem laifeem taggad warroht preezatees par to Deewa swehtibu, to schogadd' effoht fanehmuschu un preezigi zerreht, fa tabdas behdas wairs nebuhschoht, kahdas nupat bijuschas. Wissas labbibu sortes effoht isdewuschahs labbi, lai gan ne wiffur weenadi, taf tä, fa nekur newarroht baiditees no trubkuma. Täpat arr dahrsa falnes un lohku-augki effoht labbi isdewuschees. Seens, zaur zaurim rebkinoht, effoht widdejs, bet tadeht gan lohpeem nebuhschoht wis bads, jo falmu no labbibas effoht Deewa swehtiba.

No Wehterburgas, 2trä Oktober. Schodeen te eefahka to agrali sinnotu lohpu israhdischanu, pee fa Leelfirsts Nikolai Nikolajewitsch pats bij klast. Ta ehka, fur israhdischanu noturr, irr eedallita trijäs dakkäs. Widdus dakkä irr eetaifita tahda akka, kas uhdeni mett gaisä un fur arri lohpus warr dsirdinaht un taiz abbäs pahrejäs dakkäs irr tee lohpi. Weenä dakkä irr leel-lohpi, bet nodalliti tä, fa fewischki irr flauzamas gohwis no semmehm, tad atfal flauzamas gohwis no pilssehtas, kaujami lohpi, darba-lohpi, gannibu lohpi un waislas teffi; zittäs dakkäs atfal irr aitas un zuhkas no daschadahm sortehm un t. pr.

Jaunatahs sinas.

No Wehterburgas, 9tä Oktober. Telegrafis sinno, fa augtis Kungs un Keisers 7tä Oktober no Livadijas isbrauzis un 8tä Oktbr. Ddessa ereisiojis. Te maltiti turreis pee general-gubernatora un wakkara pa dselsu-zekku aisreisiojis us Kijewu, fur 9tä aishnahkschoht, 10tä kuhshoht Moskawa un 11tä pahrnahkschoht Barstoke-Seld.

No Odessa, 5tä Oktober. Tadeht, fa labbibas tirgus kriht, pahrdeweji atraujahs.

No Koblenz, 18. (6.) Oktober. Rumanijas firsts Rahrlis festdeen faderrejahs ar Biedes prinzeffi Elisabeti.

No Madrides, 16. (4.) Oktober. Kortes atfal irr isfahkibruschees un nesinn wis, kurrä deenä tee atfal fahnahs lohpa. — Dumpineeki Walenzija pehz pahri stundu

kauhschanahs, maldischanaï padewahs un saldati panehma wiffu pilssehtu.

— 17. (5.) Oktober. Katalonijas aprinki dauds dumpineeku barri padewuschees. Masaki dumpineeku barri Andaluzijas un Granadas aprinkös tifka uswarreti. Wiffur zittur Spanija irr meers. Zittas sinas atfal stahsta, fa dumpineeki Katalonija arween wehl dumpojotees.

Stahsti par wezzeem un jauncem skunstes-darbeem.

I. Par wezzahm warrenahm milschu buhwehm.

(Statt. Nr. 40.)

Sestais bija Koloffus us Rohdus fallas: warren milsiga warra bilde, kas Apollu nosihmeja. Ta stahweja us paschas ohstas, weena kahja us weenas un ohtra atfal us ohtras ohstas-mallas us leeseem almina blukkeem, kas 50 pehdas weens no ohtra noht bija. Zaur winna kahju-starpu brauja fuggi eefschä un abra; jo winnu bruhkeja par bahku. Wiffa ta bilde bija 150 pehdas augsta, un winna ihkschä til refni, fa ar abbahm rohlahm newarrejuschu apkampt. Us galwas bijis starrains trohnis un us mugguras lohks un kultas. Tä wiasch tur stahwejis fa stalts milsu wihrischkis, isleets no warra, to Rohdeefchi us karra no eenaidneeka keh-nina nolaupijuschu. Bilschu meisteris Kares pa 12 gaddeem to gattawu pataifjis. Tomehr winnam nebija garfch muhsch. Pehz 56 gaddeem, kad dascha laiwina bija zaur winna kahju starpu peldejuse, semmes-tribzeschana to apgahsa un falaujsja gabbalu gabbalos. Zittus gabbalus pabruhkeja, zitti tur gulleja, kamehr 673 gaddus pehz Kristus kahds Turku firsts tohs pahrdewa schidam. Tee gabbali swehruschu 8000 zentnerus (48,000 pohdus) un tas tohs us 900 kamekem usfrahwis un aisneffis prohjam.

Septitais leelais wehrä leelams skunstes darbs bijis bahka us maso Fahrus fallu. Egiptes keh-niasch Ptolemeus Filadelfus to lifka usbuhweht no balta marmora, 600 pehdas augstu, ar 8 tahscheem. Deenä tas warren augstais tohrnis tabt tabt bija redsams, un nakti atfal winna ugguns.

Bes scheem septineem wehl irr daschi tilpat lab-bal wehrä leelami wezzi milsigi skunstes darbi. Scheitan tifkai peeminneschu wezzas Tebes gruweschus, fur wehl gan warr wezzus apbrihnojamus milsigus skunstes darbus redseht. Egiptes un Kretas labirintes, fur til dauds buhtu to brihnotees, to te newarru aprakftiht. Tebe bijuschu 100 wahrte un til dauds kauschu, fa pa katreem wahrteem us reis braufuschu 200 karra-ratti un 10,000 karrotaji. Pehz schihs aprehkinaschanas tur bijuschu libhs 12 mill. eedfihwotaji, tas buhtu 4 reis leelaka par Londoni. Egiptes labirinte bijuschu libhs 3000 lambareem. Wehl zits warrens skunstes darbs bijis Egiptes keh-nina Sejostris us uhdena bas-niza; no ahrenes apfeltota un no eefschenes apfudraborta. Taisita no zeera-lohkeem us fugga, to

ar 70 aireem airoja. To winsch liffa usbuhweht par preefu, fa no blehdiga brahta Danaus naggeem bija isglahbees.

Schè nu tohs wezzus zitreisejus milfigus skunstes darbus ar ihseem wahrdeem esmu peeminnejis. Pilsigi tohs aprakstohst isnahktu beesa grahmata. Tohs gruntigi apluhkojohst, gan rebsam, fa teem irr warrens spehls un pateefigi skunstigs garraprakts bijis. Tomehr winnu skunstes buhwes irr tiffai milfigi leelas, bet guft nahwes-ehnä, un nederr par nclahdu labbumu tautahm un walstihm.

II. Jannee skunstes un brihnuma darbi.

Bet neween wezzos, arri jaunakos laitos irr zeh-luschahs dauds skunstigas un apbrihnojamas buhwes, ihpaschi Ciropä un Seemel-Amerikā. Tomehr schihs irr tā dsihwas un labdarrigas prett wezzahm Egip-tes nahwes ehñā gullofchahm un us nelo labba nederrigahm milfigahm piramidehm; un tadeht tabs jaunajahs, ja ne arri mehrā, tomehr labbumā dauds leelafas par tahm wezzajahm; jo jaunajahs irr tautahm un walstihm par palihdihbu pee uslohp-fchanas un pahrlabboschanas. Tee irr leelee dselsu-zekki ar farveem warreneem un skunstigi apstiprina-teem tilteem, warreni dambji (deichi), dokas (fuggu-buhwu ceriktes), milfigee fuggi, swaigschnu ftatti, tunneli (zaur kalnu-zekki), dohmes un zittas tahdas buhwes. Tapat daschu baggatu leelkungu baggatigi un skunstigi isbuhweti teäteri, milfigi peeminaas stabbi (Baijeru Bawarija un Lebauweeschu dselsu-tohrnis) un t. pr. Tad wehl leelas tautubuhwes, tā ta brihnischfika glahschu pils Londone preefsch dabbas leetu israhdischanas un wehl zittas tahdas warrenas industrijas (fabriki un manufakturures). To wiffu pahrskattoht, paleekam pee wirseja wahrda: jehschu jaunajos laitos tahdas warrenas milschu buhwes gan nezektam, tā zitreis; tomehr schi laika buhwes tadeht naw masafas; bet zaur tam, fa tabs wairaf derr labbumam, tahm leelafs gohds nekā wezzu laifu milfigahm buhwehm. Peeminnesim schè kahdas no jauna laika buhwehm.

No wiffahm muhsu laitos zeltahm skunstigahm gohda peeminaahm (gohda bilschu-stabbeem) ta stal-takaja un wehrā leekamaja irr ta no warra isleeta milschu bilde Bawarijā, fo Baijeru tehniatsch Lud-wikis lizzis uszelt Minkene Baijeru walsts pilssehta. Us pa 49 mornora kahpenehm uskahptu augstumu irr 23 pehdas plasch plazzis, fur us ihpaschu pehdas weetu (pedestal) fehsh ta milsu bilde un tai wissapfahrt stahw tohschas bilbes no Baijereeschu wehrā leekameem wihreem. Ta bilde no kahju pehdahm lihds galwas wirsu irr 54 pehdas (9 affis) augsta. Tas pazeltais elkons ar frohni rohka irr wehl 10 pehdas augsts. — Bawarija nosihme staltu jumprawu ar ihsti tohschu seewischka galwu. Matti pehz wezzu Germaneeschu eeradduma irr walkam un notahruschees us mugguru. Dhsolu lappu frohnis

(wainags) us galwas. Kuplas pantainas (krohfai-nas) drehbes apfeds gohdigi wiffu meefu (stahwu) lihds pat kahjas pirlstu galleem. Tanni jau wirsu peeminnetā pazeltā kreisā rohka wiina turr uswarretaja lohshberu frohni, un labbajā sohbinu ar lohshbera sar-reem ispuschkotu. Labbajā fahni wiinat fehsh 27 pehdas augsta lauwa. E. D.

(Us preefschu wehl.)

Par pafaules wezzumu.

Kas pafaules wezzumu grihb sinnaht, tas to warr atrast kalenderi un lam patihf, arri no Bihbeles pehz wezztehnu wezzuma isrehkinahst; bet Mahjas weefa peelikkumā N 8 f. g. nemmahs J. Rosalk fungs usrahdiht, fa muhsu pafauler un kamehr zil-weti sawu Radditaja peeluhdsiht, dauds wairaf gaddi effoht, kahdi 10,000 jeb 143,000 gaddi, jo to war-roht no pohda gabbalina, kas Nil-uppes duhnās atrasts un no alminohglehm peerahdiht.

Swehtos rakstos pats Deews Kungs un muhsu Radditajs un Usturretajs mums dohd sinnu par raddischanu, jo „Deews daschu reisi un daschabi wezzos laitos us teem tehweem zaur teem prawee-scheem runnais, ir schinnis pehdigās deenās us mums runnais zaur to Dehlu.“ Ebreeru 1, 1., un kas warr labbaki raddijuma wezzumu sinnaht, tā pats Radditajs? Un kad swehti raksti nekur newittahs, tad arri tas pafaules wezzums irr riktigs, tā tas tur stahw.

Pee dsikafas sinnafehchanas par pafaules wezzumu warretu gan wehl wehrā list, fo Westermaier fungs pee Bihbeles isfkaidroschanas par Imo Mobsus no-daku 1mā grahmata fakka.

Birmā perschā stahw: „Gefahkumā raddija Deews to debbesi un semmi.“ Zif ilgi schis eefahkums at-pakkaf, tas naw sinnaams un tur weens warr faz-zihf milionus gaddus, ohtrs 10,000 gaddus. Dhtrā perschā stahw: „Un ta semme bija neistaisita un tulscha, un tumsiba bija pahre teem dsikkumeem, un tas Deewa gars liddinajahs pa uhdens wirsu.“

Par scho perschu Westermaier t. tā fakka, fa wiss, fo Deews raddijis, irr labz un jauks raddihts; bet nu teel schè fazzihts, fa semme bija neistaisita un tulscha un tumscha, un tas effoht tā jafaproht, fa schi semme laikam bijuse no Deewa fahntanam eedohta un kad winsch Deewam pretti zehlees un no Deewa atrittis, tad ta semme arr pohstā un tumsiba lihds ar winnu paschu frittuse. Zif ilgi tas atpakkaf un zif ilgi ta semme tahdā pohstā pastahwejuse, par to atkal newarroht sinnaht. Bet nu pehz 3fchas pers-chas: „Un Deews fazzija: Lai gaisma tohp: tad tappe gaisma,“ irr muhsu taggadejas pafaules rad-bischanu preefsch zilweeem eefahhta un no ta laika skaita 5819 gaddus.

Par alminohglehm warr peeminneht, fa grehfu pluhdi meschus ar smiltim uu semmi aplahja un par 4000 gaddeem gan warr lohki par ohglehm pa-

liff. Woi tabs alminohgles zehlfchahs no ta laifa, par to ohtrâ perschâ runnahts, jeb woi zaur zittabahm semmes pahrlubfchanahm, tas pee pafaules wezzuma nelo newarr peerahdiht.

Kad pehz Niles duhau beesuma pafaules wezzumu grihb rehfinahht, fur tas pohda gabbalinsch atrasts, tad japrassa: kad tabs duhnas eefahktas mehroht un kas tabs mehrojis tulihht pehz grehku-pluhdeem? Un woi tee warreni grehku pluhdi newarreja beesakas duhnas us reisi atstahht, nekâ ta uppes pahrlubfchana pa dands gaddeem?

R R.

Vahr fwehtreisneeka

A. Schkerberg kunga pirmo stahstifchann Jahna gildes-nammo.

Awischi-sinnas pahf scha wihra reisofchanahm pa tahm mums kristiteem wisseem wehrâ leekamahm fwehtahm weetahm lassijis, arri man prahts neffahs, tabs wehl pilnigakas sinnas, kurras Schkerberg t. mums apsohlija doht, pats ar sawahm aufim klau-fitees. Tadeht arri es ne-aislaweju, tai noliktâ deenâ un stundâ — prohti 5tâ Oktober pulstien trijds — Jahna gildes-sahlê buht, fur jaw labbu teefu kahrigu klauftaju preelshâ atraddu. Rahdu pahru simts klauftaju pawiffam sakrahjabs, kas rahmi un usmannigi us stahstijaja wahrdeem klau-fijabs un wiffi lihds ar mannim pilnigi buhs meerâ bijuschi ar to, to wiannu aufis un firdis dabbuja baudihht; buhtu tadeht jawehl, kâ tais nahkamâs reisâs (jo stahstijajs pawiffam trihs tahdas sinnas apnehmees preelshâ teift) wehl wairaf kauschu fanahktu, ar to teescham dohtu flaidru leezibu, ka kauschu prahts wehl us augstakahm leetahm spehj pazeltees un kahro wairaf mantotees un labbaki sawu fwehtdeenas pehzpufsdenu nodsihwoht, nekâ schenkôs wai ballês sfreenohht. Un warr ar labbu ap-sinnaschannu fazzihht, ka wiffa ta runna bij tahda, kas no firds nahza un pee firds gahja. Ar peederrigu sweizinaschannu stahstijajs klauftajus usrunnaja un tad ar sawas reisofchannas eefahktumu eefahktams muhs garrâ waddija lihds pa to tahlu gruhhtu zekku — kahdas 6000 werstes — lihds sawa zekka galla-mehrki: Jerusalem. Wiffu, to reisneeks sawâ zekâ, gan pa juhru, gan pa faufu semmi, brihscham kahjahm, brihscham braufschus wai ar tufschu posti, wai pa dselsu-zekku us preelshu dohdamees eewehrojis un sinnâ lizzis, winsch isstahstija gan nolaffidams, gan arri, fur waijadsijs, ar runnadameem wahrdeem isflaidrodams un israhdidams. Semmi un pilssehtas, eedsihwotajus un wiannu dsihwi, eeraschas un sawadibas, dabbas jaufumus un wiannas buhschannu un t. pr. winsch mums gluschi patihkami mahzeja aprakstihht un daschu peedsihwotu nogaddijumu peeminneht, kas mahjâ dsihwobameem jeb pirmo reis dsirdebameem deesgan fweeschadi wai johzigi isklauftijabs. Pa Soppes

wahrteem muhs stahstijajs eewedda tai zeenijamâ fwehtâ pilssehtâ eelshâ lihds Zianas kalnu un ar to schoreis sawu runnu pabeidsa, apsohliams par 2 neddelahm attal gildes-nammâ sawu runnu un fanahktuschus klauftajus tahlat west pa Jerusalemes pilssehtu un wiannas fwehtahm un zittahm peeminnamahm weetahm, tad us Getsemani, us Eljeskalnu un tur apfahrtejahm weetahm, tad us Betleëmi, Ebronu, Sw. Jahna klostere, Krusta-klostere, Betaniju, Jeriku, Jordanu, Mirruschu juhru un Sw. Saba-klostere. Weidsoht japeeminn, ka stahstijajs — kâ no wiannâ pascha dsirdeju — apnehmees, nahktoshâ reisâ klauftajeem arri daschas no turrenes lihdsneemas leetas, kâ: Jerikus rohfi, un zittas pukkes (sinnams kalltetes) u. t. j. pr. rahdiht. Schinni reisâ Schkerberg t. tillai farkanu Turku mizziti ar mellu sibda puschki bij lihds nehmis.

Tâ tad nu warram katram to padohmu doht, lai to masu malsu, kas par ee-eeschannu jamalka, wis neschehlo, bet wihru, kas ar knappu rohzi bu sawu fenn kahrotu mehrki laimigi aissneedfts un sawâ tehwischtâ ar Deewa palihgu weffels attal pahrnahzis, eepreezinatu ar to, ka tam tabs gan pahrzeestas gruhhtibas mekletu dands mas pahrowehrft par jauki atgahdinadamu peeminnu!

A. A. G. G.

Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Nu Petruschka, kâ klahjabs? Woi newarram attal kahdu brihtinu patreeltees, jo deesgan ilgi mums tahda kreeta pawalka naw bijufe, kâ taggad.

Pehteris. Ko tad nu labba warram weens ohtram pastahstihht? Labbu mas ween dsird, bet taunnu papilnam. Pascham gohdiga zilwela wahrdam wairs naw meera; — kas ween wairaf laudis pasihstams un teem nerunna pa prahtam, tas dabbu palammu. Manni jau eesaukufchi par Pehteri Ballamutti, lai gan nemaj tahds plakpa ne-efmu, kas tahdu wahrdu pelna.

Tschaukste. Ko nu brihnees pahf to! Es, kad no deenesta isnahzu, deeneju gaddu par puifi tahdâ pagastâ, fur katram zilwekam sawa palamma. Scho palammu winni dohd pehz ta zilwela isflattas, jeb, kad tam kahds netikkums, tad to nosauz pehz ta netikkuma, kâ par prohwi: ja kahds spekki sadfts, tad to fauka par spekka-Jahni, par pulstiena Pehteri, un t. pr. Sa tam kahda redsama laite pee meefas, tad pehz tabs to lamma; par prohwi: par lihko Indriki, par greifo Sehlabu, un t. pr. Pee ihsta uswahrda retti kahds tur pasihstams; ir pat tad, kad reklufschu ruffus raksta, un flihweris pagasta preelshneekam laudis pehz rewisijas ruffa fauz preelshâ, tad laime, ja flihweris katram sinn to dohtu palammu; zittadi teem nahktabs gruhhti sinnahht, kurschs tas apsihmehts zilwels effohht. Tif

wehl truhst, ka nepagehr, lai mahzitajs no kanzeles arri pehz tabda palammu katru zilweku nosihme.

Pehteris. Kad tu tur kahdu laizinu dsihwojis, tad jau laifam tew arr bij fawa palamma.

Ischaulste. Kà tab ne. Manni sauza par Krewu Sanku, tadehl, ka esmu saldatòs bijis, jo ta pagasta laudis nesalka; to nodewa saldatòs, bet: winnu nodewa Krewòs. — Muddigi winni zittus faukt pee palamma, bet kad kahds cereibuschà prahà kahdu tà nosauz dsirdoht, tad kauschanahs gattawa. Schwecns fewi turra par labbu, ne-cewainojamu zilweku, tiffai ohtris ween tas nerra.

Pehteris. Pah to naw ko brihnitees, ka pafauls behrni zittadi nesinn makscht, kà azzì prett azzì un sohbu prett sohbu. Bet es atminnu, ka irr arr tahdi laudis, kas mi hlig u wahrdu newarr panest.

Ischaulste. Kur tad tee tahdi?

Pehteris. Negribbu pee wahrda faukt un nesinn, woi taggad arr wehl tee kautini tahdi, kà zitureis effoht bijuschì. Kad wehl biju jauns sehns, tad mannam nelaisa brahlim gaddijahs tà ap Swezzu deenu braukt zaur to zeemu, kas paschà uhdens mallà. No uppes augschà brauzoht, sirgs ar johni kamannas rahwis un tam weena ilfse istruhfufe.

Kad nu pascham strikka gals nebijis pee rohkas un jauno grohschu negribbejis sagraischt, tad pirmo zeema wihru, ko fatizzis, luhdsis tà: „Wihktais babilin, woi newarri man islihdseht ar kahdu strikka gallu! — redsi, kahda man nelaiame usbrucka!“ Ut tawu nelaimi! Wihrs palizzis farkans un sils no dusmahm kà tihstars un bshahwis pretti: Kahds bahka es precksch tewis, woi tu drihlti manni par bahku faukt, tu lohps! Kamehr nu schis wehl brihnojees, ko tahda sanemschana gan nosihmejoht, tamehr wihrs weenadi bahrdamees un lammodamees lehjis pahri reijes pa auzi un nosweedis garr semmi. Pa tam fastrehjuschi wehl zitti klacht un dsihbedami, tadeht ta kilda iszehlfuhe, wiffi krittuschi mannam brahlim wirsi, suttuschì ko mahzedami, weenadi pahrmesdami to bahkas wahrdu; pehzat ir seewas peefrehjuschas palihgà ar slohtas-kachteem un behrni ar sneega pikfahm. Nr mohkahn pehz tizzis waffà un ar sawu johstu illfi peefehjis, affinis slauzidams aishbrauzis prohjam.

Ischaulste. Ta ta brihnums, par tahdu mihtu glaudu wahrdu tà kantees! Tee jau tihri apreibuschi zilweki!

Pehteris. Nu ja, brihnojamees meh arr; bet pehzat dabbujam sinnaht, ka tur teem laudihm tas effoht eeraddums un ka daschs labs jau silu muguru dabbujis par to wahrdu; jo scho bahkas wahrdu winni turroht par apfmecklu un par mehdischannu.

Ischaulste. Tas tab nebus wis tas weenigais wahrs Latweeschu wallodà, ko winni tif aplam saproht. Warrbuht, ka tee wahrdi „schkelmis“ un „rakkaris“ pee winnem atkal irr gohda-wahrdi. Waijadseja prohweht!

Pehteris. Tee laifi un taggad! Ta irr leela starpiba. Toreij tur arri slohtas nebij zittur kà krohgà un kahdu krohjà kattiffi mahza, to tu gan warri saprast. Kad nu kautini pehz tahdas kattiffes mahzibahm darrija, kà tad gan zittadi warreja buht!

Ischaulste. Taggad gan ihsto, labbo slohtu papilnam, bet kauno netruhst arri. Sinnam, ka taggad bahkas wahrdu wairs neweens par palammu neturrehs, bet wai tad tadeht palammu un lammoschannu truhst! Tif tab ween wiffas tahdas nelectibas stahsees, kad zilweki saprattihz un paturrehs to teizamo mahzibu: „Kà tu gribbi, lai zits tew darra, tàpat darri tu zittam.“

Par sinnu.

Swehtdeenà tai 19. Oktober deenà, pulstent 3½ pehz pufseenas swehtreishneeks Schkerberg Kanna-gildes nammà turrehs sawu ohtru runnu, tur klausitajeem stahstihz pahre paschu Jerusalem, Betlemi, Ebronu, Betaniju, Jeriku, Jordanu, mirruscho juhru un dauds zittahm meetahm. — Tad atkal swehtdeenà 26tà Oktober turrehs sawu trefcho un beidsamu runnu, tur stahstihz pahre Sihkemu, Nazareti, Taboru, Galileeru juhru, Karmel kalnu, Libbanus un Ermona kalneem un Damasku. Biffetes par 25 kap. warr dabbuht Plates kunga driktu nammà un swehtdeenà turpat gildes-nammà.

Sinna par jaunahm grahmotahm.

Ta Janna Derriba muhsu kunga Jesus Kristus ar Dahwida dseefmahm. Drikketa zaur Londones Bihbeles-draugu apgahdaschannu. Wihne, 1868, 32 wiffi, audekl. wahlà 20 kap., smalkà ahd. wahlà apselctota 35 kap.

Kristiga zilweka rohkas grahmotina, Rihgà, 1869, 32, pufse-audekl. wahlà 20 kap., apselctotà melnà audekl. wahlà 30 kap.

Abbas schihz grahmatinas wiszmafakà formatè (kabbatuformate), ar itt smalkem raksteem (Nonpareille) irr drikketas wiszwaikal ar to nodohmaschannu, ka saldati un tahdi zeetumneeki, kas us Sibiriu woi zitu taktu sweschu weetu tohp nosubitti, tahs warretu few lihds nemt un pee fewim turreht us zella, us waktz, pee darba, — itt wiffur, bes ka tas teem kahdu gruhstibu padarritu. Tanni rohkas-grahmatinà, bes zitteem gabbaleem, irr eelshà deesgan pilniga luhgschannas- un dseefmu-grahmatina un kattifinis, un tà schinnis abbàs grahmatinas tohpà atrohnams wifs, kas kristigam zilwekam pee winna dwehseles ustaihschannas us debbes-wahlstibu ideenas nohtigi waijaga, un ar to tee, ja winni zittas grahmatas newarr dabbuht, arri zauru muhschu warrehs pahrtitt un sawu dwehsheli labbi apfohpt. Lai schihz grahmatinas zaur saweem smalkem raksteem nepaleet daudseem negeldigas, tahs irr drikketas ar tabdeem Nonpareille-raksteem, ko drikketaji nosauz par pufse-tauteem un ko arri tee, kam pawahjas azzis, warrehs lafscht. Ja arri zitti kristigi laudis wehletohs schahs grahmatinas pirt, tad tahs warr atrast pee teem sinnameem Latweeschu grahmatu pahrdewejeem, tur tahs arri smalkakà wahlà un apselctotas warr dabbuht.

Lihds 10. Oktbr. pee Rihgàs amahstuhdi 2088 tuggi un 1961 tuggi aishgohfuschì.

No zensures atwehshis.

Rihgà, 10. Oktbr. 1869.

Atbildedams redaktehrs A. Leit an.

Sluddinoschanas.

Rahbs neprezehts dahrneels ar labbaam lezibahm warr tublit weetu peement, tur auglu-
tohti un pulkes teel aurdinalas Pehterburgas
Ahr-Rihgä, Nikolai-eelä N 43.

Janna Bohde.

Saweem draageem un pasihstameem darru sinna-
mu, la es patš fawu

Pakk-tambari un pehrwu-bohdi

esma etaisijis Pehterburgas Ahr-Rihgä, Kalku-
eelä N 8, taisni pretti tai ebraufschanas we-
tai, to farz „pee trim rohschm.“

Schinni sawä jaunä bohde turru papilnam
tahdas paschas labbas un teizamas prezes, la
otrohdahs zittu fungu bohdes un tado pahr-
bohdu par to paschu tirgu, la pee zitteem lun-
geem tahs dabbu, tapat ar rittigu mehu un
swaru, un kairis pirzeis te teel laipnigi apdee-
nehts un winnam ta pagehreta prezze ac gohdu
pafnuegta. Tadeht luodsu jawus pajihstamu us
draugus, kam tahdas prezes un pehrwes waija-
stigas, lai mannam pakk-tambarim un pehrwu
bohdei garram ne-eet, jo teem nefad neubhs schehl,
la pee mannis pirkuschi. 3

Aleks Jegorow,
andeles wahrs: Jelgawin.

Siina

par peeminnaas uszelschamu us Garlieb Merkela
kappa kaila kalna pilsehta, ohtrodenä tai 21ma
Oktober 1869 g.

Katla kalna basniza Deemu wahroi fahlfes
pulksten 12 pufsheena, pehz beigteem Deewa wah-
deem es fapuljeri us kapehtu pee Merkela kappa.
Par peeminnaas afnina atklahschanas swehtschamu
tik ihpafschas programmas isralitias.

Dampfluggis brauks minnetä deenä no seela
Daugawas rita (widdeju kappa) us katla kalnu
preeksh pufsheenas pulksten 10, un 11 1/2; atpat-
tal pehzpufsheenas pulksten 3 un 4 1/2. — Brauf-
schana mofschs par illairu zilweku turp un at-
palkat 25 kap.

Ee, kas griibetu libds braukt, teel luhgti brau-
zamas fihmes pee laika pikt, lai warretu sinnaht,
zil brauzēju buhs. Schis fihmes irr pee etono-
ma Rihgas Latweeschu beedribas namma, Kalku-
eelä N 9, dabujamas.

Wattara pulksten 8 buhs Rihgas Latweeschu
beedribas lohjetlu iapulschanas, jaunä beedri-
bas namma, appatschäs istabäe.

Musikis fahlfes pulksten 9.

Rihgas Latw. beedr. preekshneeziba.

W. Thiel un beedra bohde

Behsis

peedahwa par lehtako zennu, seelä pulkä un wif-
jaunalds musturoš

pufswillainas un gluschi willainas dreh-
bes un dubbultdrehbu paletos,

ta la arri wadmalla un buksinu no wiffadahm
sorteem, too wehl labhato, nefaiditu rummu,
un ta jo probjam; tapat te arri teel apgah-
datt nauwas-kapji, kas uggumi nefadegg, welfetu-
kastes la arri spegelei no Amelung un depla,
Rousfete; un warr tepal teesht dabubht prohires,
spegeletu un muobula-zelkenumus no nauwas-
stapjeem un welfetu-kastem. Apstelleschanas tik
ritigi un us to ahtrafo ispiibitas.

Birts-slohtas teel pirtas un labbi
aiemalfatas Rihgä Jauna-eelä „jauna
pirti“ no
F. Berchow.

No polizschas anwehleht. Drillehts un dabujams pee blischi- un gradmaru-erkletoja Ernst Plates, Rihgä, pee Pehtera-basnizas N 1.

Siina Daugaweescheem, Gaujmallneeseem un Leeluppneeseem.

Rihgas Portland un Roman zement-fabrikis
usatzina wiffus tohs petteittees, kas pee icha fa-
brika silo mahtu (glibdu), kabus 200-300
kubit-assis par gaddu, atwest un to us weenu
jeb warrat gaddeem apnehtes griib. — Schi
arri pehr mergetu jeb plawu katus. — Rabbi
buhru, ka laudis drihsu mä mon prohwes no glibda
un mergeta is dajshada dshikuma libds ar to pra-
fischamu, zil wint par weenas kubit-assis no-
wechamu libds fabrika Bohdeaggä pagehr, pee-
fubtitu.

K. Kr. Schmidt,
kantoris Rihgä pee Zuklu-wahr-
teem, rahstunga Schaara namma.

Mogilewas gubernija, Mogilewas kreise, pee
bijuscha Mogilewas-Pehterburgas pastes zetta,
trih werstes no Dnepras uppes, 14 werstes no
gubernijas pilsehtas Mogilewas un 18 werstes
no ondeles-meestina Schlowas, kas stahw pee
Dnepras uppes un kurrä libds 10.000 eesihwo-
taju, man peedeer 250 tess. labbas semmes is no me-
scha iszirtumu, tohti derigas preeksh eesihwo-
schanas, tihrumu un plawu eerikschanas. Schi semme
teel isrehtera us ilgu tecimnu Snahm woi 10lahm
Latweeschu fainehm, kurras eespehz us fawu
maksu pahbraukt, ustajht ehtas un pilnigi ee-
riksteht faines buhschamu, — us pirmem 4 go-
deem par welti, bes nelahdas matjas par semmi,
bet us nahfocheent gaddeem par maksu, kurra
tikis nospresta pehz abbeju pufses norunnas.
Preeksh buhweschanas tik dohto mechs bes ne-
lahdas matjas. Muischä irr pareisitzigga ba-
sniza, un Mogilewa irr pareisitziggas basnizas un
Lauteru basniza. Kod nu jahi semme guht stary
gubernijas pilsehtas Mogilewas un andeles meesta
Schlowu, tad tee us tahs apmettusches warr
ne tik ween ac semmes lohpschamu, bet arri ar
zitteem pelau-darbeem puhletees un arri pee mon-
nis us deenahm jeb us gaddu usnemtees strah-
dabt. No Rihgas libds Witebstai eet dshelu-zelsh;
no Witebstas jaur pilsehtu Dschu libds Mogi-
lewai irr jabrauz pa schoffeju 150 werstes, bet
tas taifnalais zelsh eet no Dschas pa wezjo
pastes zettu jaur meestu Schlowu taisni libds manna
krogha, kas stahw pee tupelu fahdscheem, no kur-
teem es dshwoju trihs werstes, Trebuti zemä.
— Latweeschu, kurri scho semmi griib ranteht,
warr September woi Oktober mehnesas asub-
ticht weenu jeb dimus zilwekus winnas apstaiti-
schanas un kontraktu notaischanas det. Ee,
kurri scho semmi usmens, warr wehl preeksh
winnas apstahdashanas tublin enahpschamu dab-
ubht, isdshdant preeksh fewis no zelmeem deg-
goru, darwu un stadiparu, jeb taisfami teegelus.
Libds mahju usbuhweschana rentneeki warr dsh-
woht mannä mahju pee krogha. — Tawalas
finnas dabujamas Mogilewas pilsehta pee mu-
schas-leelunga Hofrath Wassilij Feodorowitsch
Korotko. 1

Mogilewas gubernija, Mogilewas kreise, pee
bijuscha Mogilewas-Pehterburgas pastes zetta,
trih werstes no Dnepras uppes, 14 werstes no
gubernijas pilsehtas Mogilewas un 18 werstes
no ondeles-meestina Schlowas, kas stahw pee
Dnepras uppes un kurrä libds 10.000 eesihwo-
taju, man peedeer 250 tess. labbas semmes is no me-
scha iszirtumu, tohti derigas preeksh eesihwo-
schanas, tihrumu un plawu eerikschanas. Schi semme
teel isrehtera us ilgu tecimnu Snahm woi 10lahm
Latweeschu fainehm, kurras eespehz us fawu
maksu pahbraukt, ustajht ehtas un pilnigi ee-
riksteht faines buhschamu, — us pirmem 4 go-
deem par welti, bes nelahdas matjas par semmi,
bet us nahfocheent gaddeem par maksu, kurra
tikis nospresta pehz abbeju pufses norunnas.
Preeksh buhweschanas tik dohto mechs bes ne-
lahdas matjas. Muischä irr pareisitzigga ba-
sniza, un Mogilewa irr pareisitziggas basnizas un
Lauteru basniza. Kod nu jahi semme guht stary
gubernijas pilsehtas Mogilewas un andeles meesta
Schlowu, tad tee us tahs apmettusches warr
ne tik ween ac semmes lohpschamu, bet arri ar
zitteem pelau-darbeem puhletees un arri pee mon-
nis us deenahm jeb us gaddu usnemtees strah-
dabt. No Rihgas libds Witebstai eet dshelu-zelsh;
no Witebstas jaur pilsehtu Dschu libds Mogi-
lewai irr jabrauz pa schoffeju 150 werstes, bet
tas taifnalais zelsh eet no Dschas pa wezjo
pastes zettu jaur meestu Schlowu taisni libds manna
krogha, kas stahw pee tupelu fahdscheem, no kur-
teem es dshwoju trihs werstes, Trebuti zemä.
— Latweeschu, kurri scho semmi griib ranteht,
warr September woi Oktober mehnesas asub-
ticht weenu jeb dimus zilwekus winnas apstaiti-
schanas un kontraktu notaischanas det. Ee,
kurri scho semmi usmens, warr wehl preeksh
winnas apstahdashanas tublin enahpschamu dab-
ubht, isdshdant preeksh fewis no zelmeem deg-
goru, darwu un stadiparu, jeb taisfami teegelus.
Libds mahju usbuhweschana rentneeki warr dsh-
woht mannä mahju pee krogha. — Tawalas
finnas dabujamas Mogilewas pilsehta pee mu-
schas-leelunga Hofrath Wassilij Feodorowitsch
Korotko. 1

Petrolejuma-
un ligroang-lampas
peedahwa par lehtako zennu ta fihnu prezzu un
rastamu bohde Pehterburgas Ahr-Rihgä Kalku-
eelä N 9 Wlofseidta namma. — Turpat arri
dabujamas galda-, seenas-, farramahs un roh-
las-lampas, ka arri zilinderi, bakies, zilinderu
birstes un itt fskaidru petrolejumu pa 27 kap. par
stobpu un ligroang-ellu pa 40 kap. par stobpu. 2

Wahneerä.
Darru sinnamu, la pee mannim teel ittin labbi
willa lahtsa. 3

H. E. Tietjens.

Abias muischä, Gallises basn. draubse, 20 wer-
stes no Ruhjenes, irr semneku mahjas par lehtu
tirgu pahrohdamas. — Turpat arri warr dab-
ubht dedfnatus teegelus un daktinus. Keegeli
malša tubstohhts 11 rub. 50 kap. un daktini
tubstohhts 14 rub. Kas wairat la 2000 kegelus
pehr, dabubht tubstohhtu par 11 rubleem.

Pirzeji warr it pirmdeenas un it zettortdeenas
no pulst. 9 preeksh pufsheenas libds pulst. 5
pehz pufsheenas petteittees pee Abias muischas
waldschanas.

Pehterburgas Ahr-Rihgä irr muh-
rehts namš ar stali un wahgusi
kohpä pahrohdams. Klachtas sin-
nas pee Ernst Plates.

Ar Krohna un Rahtes fihmi apstempeloti rit-
tigi missina besmeri, no kmeena leeluma, teel
pahrohti, un pirzeja wahrs teem besmereem par
welti wifsu usfins un turkshat weena Wifsem-
mes Laika-grahmata us 1870to gadu libds ar
zelka-rahditaju Rihgä, par welti dahwinata

J. Redlich
gruntigä
Englischu magasibne, Rihgä.
Wifschas sillumu-fahles,
kofschensli,
pasta,
anilin-pehrwes un
pifku-pehrwi
pahrohd lehti
Wilh. Wetterich,
pee Pehtera basnizas.

Gluschi jamas, pahrlabbotas
Ligroang-lampas
(arri par Schandorin- jeb Schwam-
mu-lampahm nosaufkas)
peedahwa leelä pulkä un par to zennu no 40 kap.
libds 1/2 rubl. gabballä 1
E. Höflinger,
Jaun-eelä, tai jaunä lampu-bohde,
pee Dohmes basnizas.

Pehterb. tapetes
pahrohd par lehtu zennu 1
J. C. Zelm,
Sinder-eelä, N 9, Weljienna namma.

Oblates preeksh Deewa maifi
pahrohd lehtak Satow un dehis, Rihgä,
majä Sinder-eelä N 1 ne tabt no rastuscha. 1
Labs kreets kufschers, kas jau Rihgä deenehts,
warr labbu weetu dabubht lorku fabrika Jaun-
eelä N 16.

Rahds feddes-funs mellä un dshelena spalwa
21. September isfpruzzis un pasuddis Teel luhgtis
to paschu prett peeklabjigu algu nobohht Reform-
mirtu-eelä N 6 appalschajä lahshä jeb arri Oh-
lajä pee mechafarga Kapfa pee eselu zella-stanzjas.

Tschigans.

(Slatt. Nr. 34.)

„Kluffi!“ Marrina eesauzahs. „Es temi eenihdu!
Sij — wai —“

„Un es temi tatschu mihleju,“ puisis runnaja, kam kaisliba arweenu wairak eedebzahs, kas fewi arween masak warreja sawalbitees. „Es temi tatschu mihleju! Us temi es dohmaju deenu un nakti, tu stahwi man arweenu prahta, lai es wai kur buhtu — es rebsu tawas azzis, es dsirdu tamu balfi! Marrina, es temi ne-isfakkami mihleju!“

Winsch twarstija wiannas rohku, wianna atgruhda wiannu nizzinadami atpalkat. Bet tas wiannu wehl wairak karsaja.

Sewi wairs newarredams sawalbiht, winsch fazzija: „Lai gan tawa firds no mannis greschahs, weenreis es gribbu taf to laimi baudiht, temi ar sawahm rohlahm aplampt un pee mannas firds speest!“ Winsch aplampja meitu ar abbahm rohlahm un skubpstija wiannas mutti un waigu.

Meitas prettitureschanahs un breshschana bija par wolti, winsch ne fajutta, nedf dsirdeja. Wianna kaisliba bija tralka, newaldama. Marrina eeraudstija kalleju, ko wianna te gribbeja fagaaidiht, un wianna sauja to palihga. Ar leelu steigschanu un farkans no dusmahm Pehters peestrehja klatu.

Ferenzis atlaida meitu. Sawu eenaidneeku eeraugohht winsch nobahleja. Meerigs islikdamees winsch fagaaidija kalleju, tiklat kwehlofchahs azzis un sakohstahs luhpas rahbija, ka eelscha wis meera nebija.

„A, tas Tschigans!“ kallejs breshja, kas wairs newarreja sawalbitees, un kas dohmaja, ka taggad tas bishbis nahzis, kur winsch sawas dusmas warr is-laiht. Winsch pazehla sawu rohku, fist gribbedams.

Wehl Ferenzis stahweja ta bilbe, bes dsihwibas. Bet kad kalleja rohka us semmi schahwahs, winsch fahetra to, eekam winsch bij aiskahrts; wianna labba rohka apkehrabs ar warrenu spehku ap kalleja rohku. Wianna pirfti greschahs kalleja meesa, un wianna azzis raudstijahs kwehlofschi, beedebami prettineeka azzis.

Pehters newarreja Ferentscha azzis panest. No ta spehka, ar ko wianna rohka tilka zeeti turreta, Peh- ters jutta, ka prettineeks par wiannu warrenaks. Win- nam schahwahs peepeschi tahs dohmas prahta, ka winsch warretu mihletahs meitas azzu preelscha tik pahwarrehts; tas darrija jaw wianna drohshibu schaubigu. Winsch gan paprohweja sawu rohku no Ferentscha atraut; bet tas turreja to tik zeeti, ka winsch newarreja ne pakustinat.

Ferenzis atlaida Pehtera rohku swabbadu.

„Pehter Karstin,“ Ferenzis fazzija ar drebbedamu balfi, „dirreis tu ar manni stribdi mellejees, bes ka es temi buhtu aistizzis, un es esmu tew nopel- nito pahrmahzischanu schinkojis! Tu zittu puischu starpä leelijees, ka tu man sawu spehku lischohht sa-

just — es dohmaju, tu mannu taggad pasihsti. Sa tu wehl treschu reisi ar manni kilbu eesahfifi, ta tu to noschehlofi! Tew buhs tas janoschehlo, laut es temi gan par neeku turru!“ Ar scheem wahrdeem Ferenzis gahja kallejam turwak, ta ka schis negribbedams weenu fohli attahpjahs. Ferenzis usgreesa wiannam mugguru un gahja it meerigi prohjam.

Kallejs stahweja fajuzzis. Tik kad winsch Mar- rinau ar baiku un nepatilschanas pilnu gihmi stah- wohht eeraudstija, winsch peegahja pee tahs un fa- twehra wiannas rohku.

„Tas tehwinsch temi isbaibijis,“ winsch teiza Mar- rinau gribbedams apmeerinahht. „Nebihstees, winsch to nelad wairs ne-eedrohschinasees!“

Marrina atrahwa sawu rohku no wianna rohkas.

„Tu arri wiannu bishstees,“ wianna atteiza usfmeedama. „Kapehz tu wiannu wianna nekunibas deht neschauti, kad — kad tu to warri?“

„Kad es to warru?“ Pehters fazzija dusmigi no palkatas; meitas wahrdi wiannam wis nepatilka. „Wai tu dohma, ka es Tschiganu bishstohs?“

„Tu taf to paneffi, ka winsch man uskriht un tew azzis fakka, ka winsch tew turr par neeku,“ Marrina fazzija. „Winsch lehnem un lepni ais- gahja. — No tewis winsch gan nebihstahs.“

„Nu tad wiannam jamahzahs manni bishstees!“ Pehters fazzija par fewi errodamees, ka winsch Mar- rinas azzis ta posemmojees. „Wehl es neweenu ne- esmu atraddis, kas par manni buhtu, stipraks un no tewis es tahdu peemeschanu nebuhhtu fagaibijis!“

„Laid wiannu meera,“ Marrina fazzija meerina- dama. „Wiannam wairak spehka, un winsch traks tehwinsch, nefaitini wiannu!“

„Es wiannu notwerschu,“ Pehters leelijahs, „un tad rahbisees, kurfch no mums tas stiprakajs! Tam tehwinam gribbu wianna nekunibu isdsiht.“

Marrina zeeta kluffu; wianna negribbeja Pehteri wehl wairak kaitinahht. Wianna tomehr newarreja few paslehpt, ka Pehters wiannas azzis taf ko no sawas wehrtibas saudejis; winsch bij par schwakku israhbijeas un nebija to drohshu firdi, ar ko winsch arweenu leelijahs, parahbijis. Wianna gribbeja to aismirft, tadeht ka tas wiannai paschai nepatilka. Ferenzi wianna eenihdeja, taf wianna spehku un meerigu usweschanahs wianna apbrihuoja, lautschu to negrib- beja atsiht.

Kluffu zeedams, faerrojees Pehters staigaja win- nai blaffus. Winsch manniya, kahdas meitas doh- mas, un winsch pats ar fewi arri nebija meera. Ta nebija ta pirma reise, ka winsch Tschigana preelscha bailigs ka fakkis bij parahbijeas. Winsch ne-ispratta, tadeht winsch katru reisi no Tschigana bishjahs, kad ar to fastappa.

Deenas un neddetas pagahja dsirnawas tahda pascha wihse ka papreelschu.

Ferenzis pastrahdaja famus darbus ar tahdu pafchu uszihitibu kà papreefschu, un melbers winnu arri tàpat zeenija. Marrina nestabstija par to, ka Ferenzis winnu aplampis, famam tehnam ne wahrda, jo tad winnai arri buhtu ja-isteiz, ka winna ar kalleju fastappuse.

Ferenzis redseja Marrinu rettati nekà pa preefschu, un winsch arri negribbeja ar winnas fastaptees; winnam katru reisi bij janofarkst, kad tas walfars winnam prahtà nahza. Winsch arweenu wehl apwalteja Marrinu, un sinnaja katru reisi, kad winna ar kalleju kòhpà fanahza; bet winsch nekaweja winnu fanahfschanas. Winsch dohmaja, ka reis tas laiks nahks, kad winsch pee kalleja warrehs atreebtees.

Tè winsch dabbuja no nejaufschi ohtrà pagastà sinnaht, ka Pehters par meldera lepnibu un zittu ussmeeschanu errodamees prezzejoht pehz kahdas baggatas meitas.

Winsch buhtu pee tahdas sinnas warrejis gawilieht. Schahdu pasemmoschanu winsch Marrinai wehleja, lai winna arri fajustu, ko winsch jutta; bet ohtrahrt winsch dusmojahs par kalleja neustizibibu; jo tas arweenu wehl Marrinu paslehpfschu apmelleja un israhdiyahs, kà winsch buhtu ustizzigs.

Marrina nesinnaja no ta it nefa. Daschu reisi Ferenzis gribbeja winnai wiffu isteikt, bet winsch to tatschu nedarwija, jo preefsch winna bij labbak, kad winna sawa mihtaka neustizibibu no zitteem dabhuja sinnaht.

No nejaufschi gaddiyahs, ka Ferenzis weenu walfar winnus abbus warreja nollaufsiht. Swehtdeenà bija leela danzofhana frohgà. Puijschi un meitas bij apnehmuschees tur no wiffahm puffehm fanahkt, kà tas jaw daudsreis notizzis, un gribbeja tur islustetes. Arri Marrina bij apfohlijusees tur nonahkt un luhdja Pehteri, lai winnu pawaddoht. Schis luhkjoja isgrohstees, stabstija, ka winnam darrifchanas, kas winnu aisturroht.

„Tu manni gan mas mihle, kad tu mannis deht sawas darrifchanas weenreis newarri usbihdiht,“ Marrina fazzija. „Til nohtigas winnas gan nebuhs, ka tu pafchu swehtdeenu negribbi swehtiht.“

„Es newarru zittabi,“ Pehters atbildeja faunedamees, tadeht ka winsch ar sawu tchmu gribbeja eet, ar tahs meitas, ar ko winsch faderrejees, prezzihas dsert.

„Tu newarri zittabi,“ Marrina runnaja winnam erriigi no paktakas. „Kadeht ne?“

„Es esmu apfohlijees un esmu wihrs pee wahrda. Lai tu redsi, zil labprahst es sawu wehlefschanu peepilditu, es nahfschu pee walfara frohgà. Tad danzofim un nahfsim kòhpà us mahju.“

„Us kurren tu eefi?“ Marrina jautaja.

Pehters fazzija winnai to weetu.

„Tas irr no frohga gaufschi tabti,“ Marrina teiza. „Walfars paliks, eefams tu atnahfsi! Arri man wairs

naw luste; es paliktu swehtdeenà mahjà, kad es til zeeti nebuhtu nofohlijusees tur nonahkt.“

„Es nahfschu agrak, nekà tu dohma,“ Pehters runnaja. „Til esars starpà, tadeht ta weeta til tabti; es braufschu ar laiwu pahri, tad zeffsch til pufs til garfsch.“

Marrina zeeta fluffu. Winna bija faerrojusees, tadeht ka winnas mihtafajs famu darrifchanu leelakà wehrtibà turreja nekà winnu. Ne winnas firds, ne galwa to warreja isprast.

Ferenzis buhtu warrejis augfcham leht un winnai usfaukt, zil beskaunigi winna peewilta, un kallejam azzis mest, zil neustizigi un besgohdigi winsch usweddahs. Bet Marrinai to newaijadseja no winna dsirdcht. Lai leetà bija arri preefsch winna pafcha apmeerinafchana, ka kallejs Marrinu nedabhuja.

Swehtdeena atnahza.

Krohgà lustigi dsihwoja. Dauds puijschu un meitu bija fanahkschi, lustigi padfihwotees un bija sawas ruhpes mahjäs atstahjufchi.

Marrina atnahza pawehlu un weena patte. Winna sinnaja, ka Pehters arri agrak nenahks; bes ta winnai nebija nefahda preeka danzjoht.

Kahdi puijschi, kas winnu redseja nahkoht, usfauza winnai pa puffi johlodami, pa puffi usmeedami: „Tu wehl par agri nahzi, jo Pehters wehl naw schè, un tu eefi par lepnu ar mums danzjoht!“

„Jums japaleef par kallejeem,“ weens baggata fainneeka dehts fazzija, kas agraki Marrinu bij gribbejis prezzeht, „tad jums arri laime buhs — semneeks irr preefsch winnas par semmu!“

Tumsch fahrtums rahdiyahs us waigeem. Schi issmeeschana winnu pasemmoja, un winna newarreja neweenu wahrdu atbildeht; winna bija bes pawehruma. Ne wahrda teikuse winna isgahja no leelahs istabas laukà; jo winna negribbeja rahdiht, kà tabdi wahrdi winnai firdi greefahs. Lehnam winna nogahja esara mallà un nosehdahs us atmena.

Ru bija winna weena patte, wiffas firds fahpes nahza pee gaismas; winna raudaja dikti. Winna juttahs fewi swefchu un atstahntu starp teem, kurru starpà winna usauguse. Lec winnu isfmehja, til tadeht ka winna sawai firdij klaufsijuse. Nefad winna nebija Pehteri ar tahdu ilgofchanahs fagauidijuse, kà taggad, jo no fcha winna fagauidija pawehruma, til winna fahnòs winna gribbeja frohgà atpalkat greeftees.

Winnas aqs luhkjojahs us esara uhdens lauka, tatschu laiwu ne-ceraudstija. Wiffas schihs fahpes, fcho pasemmoschanu Pehters warreja nogreeft, ja winsch tuhlin buhtu lihds nahzis, jo tad neweens nebuhtu eedrohschinajees tahdus isfmeecklu wahrdu teitt.

Ferenzis gulleja kahdus trihsdesmit sohtus atabhtu ais kruma. Jaw daschu stundu tas tè gulleja. Winsch redseja Marrinu atnahkoht un us esera mallu nahkoht; winsch redseja, zil dikti winna raudaja, un

usminneja weegli, fo wiinna dohmaja. Neapnikfufchi
winfch luhfoja us meitu.

(Us preefchu wehl.)

Staleefchu laupitajs Rukumetto.

Wehl taggad Stalija netruhlft to laupitaju, ih-
pafchi tanni walfti, fur pahwests walda un fo ta-
deht par pahwesta walfti fauz. Tomehr agral', wehl
fcha gabdu fimtena eefahfuma, laupitaju buhfhana
daubj nifnat' bij ne ka taggad. Par apftiprinafchanu
te par to fawâ laikâ flawenu laupitaju wirsneeku
Rukumetto gribbu ftahftiht.

Rukumetto weenreis ar warru weenu jaunu meitu
aifwedda. La bij weena turriga mehrneeka lunga
weenigs behrns. Staleefchu laupitajeem irr tahds
liffums: ja laupitajs kahbu jaunu meitu laupa un
aifwedd, tad jaunekle papreefch peederr wiinam.
Behzat' tee zitte laupitaju beedribas lohzeffi lohjes
well, kam wiinna peederrehs pehz kahrtas. Tahdâ
wihfê ta nelaimiga meita no wiffeem laupitajeem,
kas pee tahs beedribas peederr, teef apfmeeta un
apghnita, kamehr beidsiht tee laupitaji wiinuu at-
stahi, jeb kamehr nahwe wiinuu atpesti.

Sa aifwestas meitas wezzaki irr deefgan baggati,
ka fawu behrnu warr atpirt, tad laupitaji tehwan
wehstneffi fubta, kas meitas ispirofchanas deht ar
wiinuu falihgst. Ka wehstneffis paliks ne-aiftitts,
to laupitaji flaidri finn. La meita, kas wiinuu nag-
gôs, ta winneem to apgalwo. Kad wehstnescham
kautfas notiftu, tad arr' meitai tuhltit nasis firdi
tittu eedurts. Sa tehws leedsahs, to pagehreto naudu
maksahf, tad laupitaji meitu bef schelastibas nolauj.
Tas pats arri noteef, kad wiinni kahbu wihreeti
fawangojufchi.

No nejaufchi minnetai mehrneeka meitai weens
bruhfgans bij, kas pee tahs laupitaju beedribas pee-
derreja, kurrâ Rukumetto par wirsneeku bij. Win-
nam bij Karlini wahrâ. Kad ta meita, Rita
wahrâ, us to weetu wedda, fur tee laupitaji fleh-
pahs un kad fawu mihtako redseja, tad nabbadfte
fawas rohkas prett wiinuu ifteepa, lohti preezaba-
mees, ka nu buhfoht isglahbta. Bet kad Karlini
fawu bruhfti redseja, tad wiinam fchauftmas zaur
kaleem gahja, jo winfch garrâ paredseja fawas
mihtakas breefmigo litteni.

Karlini tomehr nebij glufchi bef zerribas. So
Rukumetto wiinuu mihtoja, winfch trihs gabdus no
weetas wirsneckam wiffâs breefmâs lihdsâs bij ftah-
wejis; winfch wirsneckam weenreis dshwibu bij glah-
bis, ar pistoli faldatu noschadams, kas pafchulait'
fohbinu pazeldams laupitaju wirsneckam gribbeja
galwo pufchu fchfelt. Karlini tadeht zerreja, ka
Rukumetto par wiinuu apfcheloschotees.

Rita us zelmu pafchdusees fawu waigu apfedsa,
no laupitaju beskaunigahm azzim kaunedamees. Kar-
lini wirsneeku pee rohkas nehmis to kahbu gabba-
linu aifwedda un wiffu ifstahftija, ka winfch to meitu
mihtojohf, ka wiinni weens ohtram ufzizzibu effohf
fwehrejufchi, un ka winfch to gribboht apprezzeht.
Lai nu wirsneeks wiinna, ta Karlini labbad, to
meitu faufsoht. Tehws jau effohf baggats un lab-
prahf labbu naudu maksafchoht, kad tif ween meitu
attal rohka dabbuschoht.

Rukumetto, ka liffahs, draugu luhgfhanas pee
firds nehma un wiinam fazzija, lai weenu gannu
dabbujohf, fo pee Ritas tehwa warroht stelleht.

Karlini ar preezigu firdi peegahja pee fawas lih-
gawinas un tai fazzija, ka nu effohf glahbta. Tur-
klat wiinuu luhdja, lai tehwan grahmata rakstohf;
lai wiinam stahstohf, kas wiinai notizzis un ka
Rukumetto no wiinna 300 rublus atpirofchanas nau-
nas praffohf, Rukumetto wiinam diwapdfmit stundas
waffas dohdoht preefch maksafchanas, prohti lihds
ohtram rihtam, lihds pulkften dewineem.

Kad ta grahmata bij rakstita, tad Karlini to pa-
nehma bef kawefchanahs un us gannibahm aiffrehja,
weenu wehstneffi mekletu. Winfch arri drihs usgahja
weenu gannu, kas pafchulait' fawu gannamo pulku
eedfinna. Ganni Stalija jau no fenn laikeem lau-
pitajeem derr par wehstnescheem.

Tas gans tuhltit aifgahja, leelidamees, ka jau preefch
weenas stundas pee Ritas tehwa buhfoht.

Karlini preezigs atpaffat greefahs us mefchu, lih-
gawinai to preezigo finnu atnest. Winfch tohs lau-
pitajus usgahja tanni pafchâ weeta, fur tohs bija at-
stahjis. Wiinni preezigi walfarianu turreja. Scheenu
laupitajeem ehdamaju nelad netruhlft. Semneeki
winneem tohs apgahda. Sa ne, tad laupitaji tohs
panemm, plinte rohka. Bet ftarp wiffeem fcheem
preezigeem ehdejeem un dshrejeem Karlini parweltsi
Rukumetto un Ritu melleja. Winfch praffija, fur
tee abbee effohf. Laupitaji atbildeja, pilnâ kallâ fmees-
damees. Nabbaga jauneklam firds fafchnaudfahs.
Auffti fweedri wiinam no peeres pilleja. Winfch
wehl reis praffija to pafchu praffifchanu. Weens
no weeseem glahfi peelehja ar wihnu un Karlinam
paderwa fazzidams:

„Lai dshwo tas gohdawihrs Rukumetto un lai
dshwo ta fkaista Rita!“

(Us preefchu wehl.)

Swirbul ar fawahm feptinahm feewahm.

Fr. Meton.

Mefenn kahdâ drauga grahmata dabbusu laffihf,
ka kaut fur Kursemmê kahds stalts jauneklis 10
deenu laikâ ar diwahm meitinahm derribas noturre-
jis. Abbas tahs meitinas jeb bruhftes nu faldâ
zerribâ wihfdamas us kahsu deeniku gaidohf, kad
tas mihtsch jauneklis tahs pee altara weddihz, lai

gan tahm sinnams, schis bruhgans nau Turks, bet kristigs zilweks, kam til weenu feewiau drihw prezzeht.

Schis notiffums man atgahdina weenu gabbijumu, kas jau aismirshanas allâ bij gulbichts, un pahr ko jau dshwofshanas sakkais maurinsch bij pahraudsis. Un lai tas gan johzigs, tomehr pateefigs; rakstais pats appalsch mahkoteem un skaidras debefs riktigi peeshwojis, tas skann tâ: Buhš jau drihš kahdi 3 pahri gaddini atpakkat, ka es Kursemme S. muishas pagastâ, jaunâ muhra nammâ skohlmeistera ammatâ eestahju. Schis skohlas nams stahweja jaukâ weetâ, augstaki ne kâ semme un semmaki ne kâ debbefš, us augsta krašta, Keel-uppes Wahzmallâ.

Ne kahda ehna us ta namma nekritta, kâ weenigi wiina pascha ehna; jo neweens kohzinsch tur ne bij stahbichts. Nammam wifs aplahrt bij S. muishas besgalligi lelais lauks. Un kad labbiba wifs aplahrt augdama lihgojahs, tad es kihri aismirfu, ka dshwoju Giropâ, bet dohmaju, ka mihtu Amerikas leelôs plantaschôs. Waffarâ Deewa roltas A-uppes tschurkstoscha bursguleschana manni eepreezinaja, un seemâ seemeta wehja dehs puhta aif manneem lohgeem sohbu klabbeshanas marschu. Wifs buhtu bijis labbi, kad til mehs abbi lihds ar nammu tahdi weentuki nebuhtu bijusch. Bet drihš bij weentuliba nohst. Kahdâ agrâ rihtâ es kahju pahr fleegfni ahra sperdams dširdu, ka diwi brehz: „Labbriht! labbriht.“ Es skattohs, kas manni sweizina, un eeraugu diwi besdeligas. Tahs jau agri bij manâ paspahne lohrteli usnehmuschas un taggad ar wiffu spehku puhlejahs, few ligdianu usmuhreht. Tapehz tahs manni til mundri sweizinaja, lai es par kaunu nenemtu, ka bes mannas atwehleschanas manâ pajumtâ bij koloniju usnehmuschas. Man tas leelu preeku darrija, ka tahdi swehti putnini manâ pukka dahrsinâ, wirs lohga paspahne sawu appatu namminu muhreja, un ka nu man diwi beswainigi wafaras draugi bij sinnami un turwumâ juhtami. Pahri deenas mannu farkan-rihtlischu pillite bij gattawa, un tee preezigi eekschâ un ahra lohshnaja. Bet kas notiffa! Kahdâ deenâ mannu draudstau wairs naw mahjâs. Es dohmaju, ka tee kaiminds zeemâ aishghjusch, bet kas dohs! Dhtrâ deenâ redsu, ka ay manneem lohgeem putni kâ lohdes schaujâhs. Es dohmaju, ka paipalu lehgers mannu nammu apstahjis, eimu ahra tahs fert, bet eeraugu —! Besdeligas, kâ tschumm ween, tahds leels pulks brehtadamas pret jauno ligdianu schaujâhs. Es eimu us ohtru puffi redseht, kadeht tas ligdinsch tâ tohp sturmehts un eeraugu, ka swirbuta tehwiensch tur eekschâ tupp un galwu ahra isbahsis, ar spizzu snahbli katrai garram skrehjeshai besdeligai knahbj, ko spebj. Nu es saprattu to trohfsni. Swirbuls bij besdeligu ligdâ dshwi usnehmis, un besdeligas tadeht pret to farroja. Nefas nelihdseja, gan besdeligas ar

sturmi us to ligdianu schahmahs, tomehr swirbuls agraki no schanzehm nekrehja, kamehr besdeligas to ar wiffu ligdianu semmâ nogahsa. Karfch nu bij pagallam, bet pils arr bij ispohtita. Karrotaji atkal wiffi bij prohjam; mans besdeligu pahrihts atkal tannâ paschâ weetinâ jaunu ligdianu muhreja un swirbuls pa sehstas wirfu lehkadams preezigi brehtaja: Seew', feew', feew'! Un ko dohmajat! Til lihds ka ligds par jaunu atkal bij gluschi gattams, tē wezzais swirbuls tur leen eekschâ. Nabhaga besdeligas bij atkal weenu deenu prohjam, un nu waj no wiffa Bauflas aprinka besdeligas us karru bij eelubgtas; jo ohtrâ deenâ tahds besdeligu beejums ap mannu nammu skraidija, ka ne ar pirfstu newarreja pamaifht. Tâpat, kâ pirmâ reisē, tahs ir taggad to ligdianu sturmeja, bet swirbuls sawu kaula pihti zaur appalahm durwihm isbahsis 2 deenas no weetas ne-ehbis tahm pretti turrejahs un palikka uswarretajs. Dhtrâ deenâ besdeligas neweenas wairs nemanniju, un swirbuls ar jaunu, gluddu feewiau pa to besdeligu ligdianu preezadamees lohshnaja. Man par tahdeem bestaunigeem warras darbeem firds sahpeja. Es apnehmohs pee wezza swirbuta atreebtees, to dabbuht rohkâ un atdoht runzim, Nakti es kluffi pee wiina ligda peekahpis, rohfu tur eekschâ bahsis, tam sagrahju aif tschupras. To no ligda iswilzis, tam tuhda sprandu apgreeschu riakti un tad pee swezzes to runzim dewu naggôs. Bet to swirbuta lihki eeraugohht manni firds sahpes sagrahba; jo nebiju wis to wezzo swirbuli, bet wiina jaunu feewiau biju nonahwejis. Bet ko dohmajat, ko darrija wezzias swirbuls? Tas nebuht netruhweja, bet agri no rihta tuhda ar smuffu, jaunu swirbuta meitschu preezejahs pa sehstas wirfu, un brehtadams to sawâ atraitna gultâ eewedda. Nahkoshâ nakti es to atkal no ligda iswillu un nonahweju, bet ir taggad wiina weetâ wiina feewa bij mirruff. Septinas naktis no weetas es to wezzo swirbuli gribbedams nonahweht, biju wiina weetâ septinas feewinas wiinam noschraubsis. Septinas deenas no weetas tas few preezigs atkal jaunu feewiau prezzeja. Ar to astoto es tam sawu dshwoht manâ paspahne; jo wezzo gudrineeku newarreju rohkâs dabbuht un man bij schehl wiffas swirbutu mahtites nonahweht.

Scho pateefu notiffumu stahstidams gribbeju lasfitajahm schahdas jaunâs sinnaschanas list pee firds:

- 1) Swirbuls sawus pautiaus dehj labprahht sweschu putnu ligdindôs.
- 2) Gudrs swirbuls nedufs nakti pee sawas feewinas.
- 3) Swirbutu tehwiensch pehz sawas mahtites nebuht netruhwe.
- 4) Pee swirbukeem feewischku wairak ne kâ to wihreeschu.
- 5) Zilwekeem, kas pehz daub! feewahm prezze, irr swirbutu dwehseles.
- 6) Zilweli, ne tohpceet swirbuli!

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Benjures atwehsehts.

Kihgâ, 10. Oktober 1869.